

La farsa de la unitat espanyola

La frase és del president del Govern de la República en contestar ahir el discurs de Macià. «La unitat d'Espanya ha estat una farsa—de vegades una dramàtica farsa—fins aquest moment. Es ara, finalment, quan anem a fer l'Espanya una, integrada pels pobles lliures units per un ideal comú de progrés que neix en arrear el patriotisme traic.»

No cal ni argumentar la veritat de la primera afirmació. Tot el que s'ha vingut dient de la unitat espanyola era un mite. La història, la geografia, l'etnografia, parlen prou clar. La unitat d'Espanya és un argument d'artifici d'A B C, de discurs de l'Albifana o de l'Unamuno, de conversa de penya de café on s'hi reuneixin funcionaris de l'Estat. Tots els ases que amb sabre o sense sabre han ocupat càrrecs públics durant la monarquia parlaven de la unitat espanyola com aquell qui deia alguna cosa i se n'omplien la boca. Com més embriacs més en parlaven. Tot fals, absolutament fals. Espanya era una barreja càotica de ciutadans sense cap sentiment comú que els unís.

Amb l'adveniment de la República s'ha posat la primera pedra de la unitat hispànica. No pas una unitat forjada damunt castes ni damunt privilegis. En enderrocar la monarquia, tots els ciutadans es posaren automàticament a un mateix nivell. Nivell de llibertat; cadascú respectant cadascú, si hi ha hagut, en tot cas, uns pocs que s'hagin posat a un nivell inferior, són aquells—cent, dos cents, cinc cents, a tot Espanya—que han guarnit el seu portal amb un rètol: «No se admitten viajantes catalanes.»

Aquests són ciutadans de categoria inferior dins la gran democràcia republicana hispànica. Són ciutadans de Venezuela. La unitat es forjarà ara en la llibertat. La unitat és possible quan hi ha un gran esperit civil que aplega tots els ciutadans, blancs i negres—de pensament i fins de raça que fos—, i els fa sentir, per damunt de les diferències materials, un mateix batec despulat d'odis, de rancúnies, de passions mesquines, per un ideal.

La unitat és civilització i cultura. L'ideal de la unitat d'Europa està bé. L'ideal de la unitat universal seria el camí de la felicitat.

Avui de Catalunya no ha sortit ni una sola veu hostil al desig del poble català de viure agermanat federativament amb els pobles hispànics. En canvi, han sortit veus hostils Espanya endins. És perquè Catalunya és un país més culte que no pas Espanya. No és cap ofensa. És una constatació. Catalunya viu més a la vora d'Europa, i això explica el mateix fet que sigui apta per a governar-se a si mateixa.

Unamuno, tan savi en llençols morts, demostra cada cop que parla, ésser dels homes més rucs d'Espanya. Parla com podria parlar un analfabet que s'hagués passat tota la vida picant terròssos.

L'actitud de Macià, serà i impassible, fent el sord als atacs i a l'hostilitat dels incivilitzats—pocs—que encara queden a Espanya, i presentant-se a Madrid dient: —Jo he vingut amb els braços oberts—és una actitud civil, de representant d'un poble 1931.

La unitat que neix no és la farsa de la unitat espanyola de la monarquia. Com més lliures els pobles hispànics, més units i agermanats; com més units en la llibertat, més rics; com més rics, més pròspers; com més pròspers, cada vegada la unitat espiritual hispànica sota el signe federatiu, més sòlida.

Espanya ha correspost a la ge-

El President de la Generalitat de Catalunya a Madrid

La capital de l'Espanya republicana ha rebut Macià amb prometedora i vivíssima cordialitat

L'acollida cordial i efusiva que Espanya ha fet al President Macià

(Conferència telefònica amb el nostre corresponsal especial En Joan Alavedra)

L'entusiasme palesat pel poble de Barcelona en acollir a Macià i els parlamentaris catalans, va repercutir en tot el trajecte. Fou una cosa veritablement emocionant.

A Sitges, una gran multitud l'esperava amb bengales enceses. Pels camps, en tot el trajecte, hi havia lluminàries.

A Sant Vicenç de Calders Macià es va veure obligat a parlar. Foren oferts rams de flors a la seva filla, i a la muller de l'alcalde doctor Aguadé.

A La Riva, Montblanc i Vimbodí, l'entusiasme era frenètic. A Picamoixons, Macià es va veure obligat novament a parlar al poble. En totes les estacions l'entusiasme era delirant. A Lleida l'anaren a acollir al governador i una gran gentada. Hi havia també una cobla que tocava La Santa Espina. A Almacelles, el darrer poble de Catalunya, l'acollida fou igualment emocionant. Varen maridar a Binéfar, el primer poble d'Aragó, a les dues de la matinada. Macià s'havia retirat a descansar. El poble aragonès l'ovacionà amb crits de «Viva el abuelo» i «Viva Catalunya llibre». Les ovacions es succeïen amb tanta persistència que Macià no tingué més remei que alçar-se del llit per presentar-se davant el poble que l'acclamava.

Tot el trajecte per terres de Castella ha estat fet en un ambient francament cordial.

En arribar a Madrid, l'entusiasme fou indescriptible, comparable al comiat que se li féu a Barcelona. Els empleats de l'estació i els obrers l'ovacionaven a cada moment, i el públic atapeït que hi havia a les andanes, com al carrer, el victorejava.

Macià sortí al carrer i les aclamacions foren encara més vives. Hi havia una gentada imponent aplaudint i cridant.

Després de dinar al Ritz ha visitat l'estació de ràdio, on ha pronunciat un discurs.

A les 6 el president de la Generalitat de Catalunya ha anat a la Cambra. En entrar a la sala de sessions, tota la Cambra s'ha aixecat a peu dret, mentre Macià pujava a saludar Besteiro, i ha estat objecte d'una llarga ovació. Restaven asseguts Unamuno i Royo Villanova. Després Macià s'ha assegut en el seu escó entre Amadeu Hurtado i Jaume Carner, i ha presenciat part de la sessió.

En sortir de la Cambra, Macià ha anat a peu pels carrers de Madrid. Tothom el reconeixia, i eren molts els que s'avançaven a abraçar-lo. De seguida s'ha format un grup que ha anat engruixint fins a dificultar el trànsit. Es sentiren crits de Viva el abuelo i

nerosa abraçada de Catalunya. I hi ha correspost a pesar de tots els mals auguris. I és que Espanya, amb la República, ha adquirit també categoria civil, i ha passat a representar ja el seu paper en el concert dels pobles lliures del món.

Saludem el poble espanyol que ha correspost ahir a Madrid amb una abraçada cordial a l'abraçada cordial de Catalunya.

Viva Catalunya llibre. El grup ha arribat a ésser tan imponent, que Macià s'ha vist obligat a prendre un auto i ha marxat a l'Hotel en mig de grans aclamacions, després d'adreçar la paraula al poble de Madrid recomanant-li molta serenitat per consolidar la República.

Macià ha sopat amb la seva filla, acompanyat dels consellers de la Generalitat i els parlamentaris catalans.

Demà Macià marxa a Avila i l'Escorial, on passarà tot el dia.

Es probable que no torni a Barcelona fins dimarts.

ABANS DE L'ARRIBADA

Madrid, 14. — A les onze del matí sortí, molt abans de l'arribada del tren exprés que conduïa a Macià, els voltants de l'estació d'Atocha es veien bastant concorreguts.

A les andanes hi havia una gran quantitat de públic i a mesura que s'apropava l'hora de l'arribada del tren, el contingent de públic augmentava.

Pels punts principals del trajecte, també es veien grups estacionats en espera del pas del senyor Macià.

S'havien adoptat diverses precaucions que no eren molt visibles perquè les parelles de guàrdies de seguretat estaven molt distanciades unes de les altres.

En una de les andanes de l'estació, entre diversos grups de persones que esperaven l'arribada del senyor Macià es trobaven les filles del cap del Govern provisional de la República acompanyades d'una dama de companyia; els ministres d'Economia, Instrucció pública i Foment i el subsecretari de la Presidència senyor Sánchez Guerra; el director d'Obrers públics i els directors del departament d'Economia.

Els periodistes donaren compte al senyor Domingo que un grup d'obers sense feina es dirigien a Finances per a manifestar-se.

En un altre grup es trobaven els diputats de l'Esquerra, entre ells, el comandant Franco, director del Casal Català, de Madrid, colònia catalana i

els dos cambrers que han fet el viatge a Madrid a peu des de Barcelona.

També varem veure els diputats gal·lecs, als federals, a una comissió del Centre Republicà Federal de Sabadell, una altra del Casal Català de l'Esquerra de la mateixa ciutat i altres comissions que vingueren en utomòbils des de diversos llocs de Catalunya.

LA MULTITUD ESCLATA EN VISQUES I APLAUDIMENTS: MACIÀ SOMRIU I AGRAEIX LA ENORME MANIFESTACIÓ D'ENTUSIASME QUE SE LI TRIBUTA

A les 11'40 entrà en agulles el tren que portava el senyor Macià.

En el moment d'aparèixer el tren esclatà en entusiasta aplaudiments i visques a Catalunya, a la República Federal, a l'Avi i a Espanya, l'enorme gentada que hi havia.

Del segon cotxe llit baixà el senyor Macià amb les persones que l'acompanyaven des de Barcelona.

En el moment de baixar del tren el senyor Macià es repetiren els visques i la rebuda oficial es va veure dificultada per l'aglomeració de públic.

L'aglomeració era tan gran i l'entusiasme dels elements allí congregats tan efusiu que diversos elements oficials tingueren que lluitar una verdadera batalla per a evitar que el senyor Macià fos atropellat.

Macià sempre somrient, malgrat les empentes, agraeix les demostracions d'entusiasme, saludant d'una manera especial als obrers que es trobaven sobre els vagons.

El senyor Macià abraçà els senyors Romingo, Nicolau i Albornoz i als directius del Casal Català.

Els diputats catalans feren lliurament de rams de flors a la senyoreta Macià i a la senyora d'Alguader, amb les banderes catalana i espanyola.

En l'andana el senyor Macià estigué conversant breus moments amb el comandant Franco. Seguidament el senyor Macià es deixà tirar unes plaques.

Una vegada fora de l'andana el senyor Macià emocionat ocupà l'automòbil, portant a la seva esquerra a

Albornoz i davant en l'interior a Companys i Corominas.

En l'exterior al costat del cotxe hi anava el doctor Giralt.

Un altre automòbil fou ocupat per la filla del senyor Macià, la senyora d'Alguadé i les filles del cap del Govern.

LES OVACIONS L'ACOMPANYEN FINS EL PALACE HOTEL

En arrancar el cotxe que portava el senyor Macià s'oïren moltes visques i durant tot el trajecte fins l'Hotel Palace se succeïren les manifestacions carinyoses.

Davant l'Hotel Palace també s'havia aglomerat gran quantitat de públic i en aparèixer l'auto que portava el senyor Macià s'oïren moltes visques.

En arribar el senyor Macià a l'Hotel conversà amb les persones del seu seguist. La senyoreta de Macià i la senyora d'Alguadé presentaren al president de la Generalitat les senyoretes d'Alcalá Zamora, presentació que on es pogué fer a l'estació per la gran gestada.

El senyor Macià tingué paraules d'elogi i d'estima per a la persona del cap del Govern provisional i expressà a les seves filles la satisfacció per la rebuda que havia estat objecte.

PRIMERES MANIFESTACIONS DE MACIÀ ALS PERIODISTES. — ES SALUDAT PEL COMANDANT FRANCO

Els periodistes demanaren al senyor Macià les seves impressions prop de l'arribada, i va dir:

Molt satisfet, molt, moltíssim. He vingut amb el braç oberts a Madrid con sabem.

Com que els periodistes sollicitaren declaracions s'excusà de fer-les, manifestant que es trobava cansat. Els dic que després del banquet del Ritz i abans del lliurament de l'Estatut parlaré una estona amb vosaltres.

El senyor Macià expressà el seu desig de retirar-se a descansar una estona i abans s'apropà al comandant Franco amb qui canvià breus paraules.

Aquest manifest que sentia gran aplec per senyor Macià i que havia sentit una gran emoció quan l'aplaudien. — Atlante.

UN AUTOGRAF DE MACIÀ PER A «EL HERALDO»

Madrid, 14. — El senyor Macià ha signat un autògraf per a «El Heraldo de Madrid», en el qual, diu:

«Aprovecho la ocasión que me brinda «El Heraldo de Madrid», para saludar fervorosamente a todos los pueblos hermanos de España, con el honroso anhelo de llegar a constituir una República federal en la que no impere más que el amor, la generosidad y la justicia. — Atlante.

TOT ES RESOLDRA SATISFACTORIAMENT

Madrid, 14. — El senyor Macià ha manifestat a un periodista, durant el viatge que venia molt content i confiat. Li ho diu el cor i el cor no l'enganya. Desitjava per a Catalunya els dies venturosos quan això semblava un somni; semblava un somni, però a mi no, perquè m'ho deia el cor. A desgrat de tots els entrebancs, estic segur que tot es resoldrà satisfactoriament.

Jo vaig amb els braços oberts; cerco uns altres braços que vull estretyar. Aquest Estatut és la voluntat unànime de la nació i jo el porto perquè hem el viatge i l'home l'estudi; no per amagar-lo. Si hi ha aspectes corregibles, que la raó de la col·laboració amb la democràcia de la República aconselli a ferho, es farà perquè s'accontenti.

Parlant de la minoria parlamentària, ha dit que hi ha hagut un equivoc incompreensible, per la forma en què

desenvoluparen els successos; però s'han aclarit fàcilment de manera que no deixa lloc a dubtes. Seria necessari que abans de publicar-se una informació d'aquesta mena hom la reflexionés.

Nosaltres estem disposats a explicar-ho tot. Nosaltres no tenim aquesta pressa que d'una manera gratuïta hom ens ha atribuït. La nostra pressa era una altra; les Corts anaven a discutir i promulgar la Constitució de la República i la contextura d'aquesta Constitució. Compreнем la possibilitat de fer arribar les nostres aspiracions per si en la Constitució eren retallades facultats que desitjàvem que fossin nostres. Com podiem després fer el requeriment negat per la Constitució?

Necessitàvem saber prèviament les nostres aspiracions i per això hom ha fet l'Estatut, per tal de saber la voluntat de Catalunya, i nosaltres venir després al Congrés a discutir la Constitució amb els nostres punts de mira. Era indispensable conèixer el nostre Estatut per tal de discutir-lo en el debat constitucional.

Nosaltres no hem parlat de pressa; aquesta paraula no ha sortit dels nostres llavis. Feu-ho constar així. — Atlante.

PRECAUCIONS

Als voltants del Palace, durant tot el matí, hi ha estat circulant el cotxe de guàrdies d'assalt de la Direcció de Seguretat, com a mesura de precaució.

LES FILLES D'ALCALÁ ZAMORA SALUDEN MACIÀ

En el moment de pujar al Palace, en el vesíbol, Macià s'ha detingut uns minuts per tal de presenciar a llarga distància un petit grup que s'havia situat prop de l'hotel.

Immediatament han començat a desfil·lar davant d'ell personalitats, figurant entre elles Salmeron (fill), el qual l'ha abraçat efusivament tot felicitant-lo per l'èxit del viatge.

Abadal també l'ha saludat i Macià li ha posat la mà damunt l'espatlla.

L'han saludat també les filles d'Alcalá Zamora, excusant-se per no haver pogut acudir a l'estació.

Durant més de mitja hora Macià ha conversat animadament amb tots, contestant únicament amb monosíl·labs.

En preguntar els periodistes al senyor Macià quina impressió li havia fet la rebuda, digué:

—El viatge ha estat magnífic. Ha estat tan cordial i estic tan agraït que no sé com expressar-me.

(Segueix a la pàgina 4)

Una informació de "El Noticiero" falsa

Ahir, «El Noticiero Universal», va publicar un telegrama de Madrid en el qual es parlava d'un suposat incident ocorregut a la «Puerta de Atocha», de Madrid, en passar-hi l'automòbil que conduïa Macià, segons el qual el diputat Terradellas s'havia tret una pistola.

Els comuniquen directament de Madrid el que diu el telegrama és completament fals, i que el pas de Macià per Madrid, com per tot el trajecte des de Barcelona, ha estat cordialíssim, sense que s'hagi produït el més petit incident.

A la una de la matinada hem parlat telefònicament amb el nostre amic el diputat En Josep Terradellas, el qual ens ha dit que la notícia no té el més mínim fonament, i que la presència de Macià a Madrid, ha donat lloc a manifestacions xarardoses d'entusiasme arreu on ha anat.

Dos discursos i una mateixa conclusió

Caldrà que diguem que som partidaris del Govern republicà i parlamentari? No cal, per massa sabut, però està bé començar aquestes ratlles remarcant-ho per a poder dir amb la deguda autoritat que el parlamentarisme ofereix també les seves llacunes. Vegeu sinó: Tot el Congrés i la premsa tota aplaudi i glosa fins al límit màxim, la intervenció parlamentària de Josep Ortega i Gasset arran del vot de confiança al Govern i alhora, gairebé amb la mateixa unanimitat, es manifestà en desacord amb les manifestacions del cap de la nostra minoria Lluís Companys. I què va dir Ortega i Gasset? Doncs va dir ni més ni menys el que digué Lluís Companys. Amb més eloqüència, amb un gest de major suficiència, amb gest més estudiat i fred, però exactament el mateix i uns quants sofismes per afegidura i un xic de retòrica pura per torna.

El miracle provocat per Ortega i Gasset, fent-se aplaudir allò que a Companys era censurat, no ha estat degut ni a l'eloqüència ni a la substància del parlament del gran filòsof, sinó a la inconseqüència de la seva conclusió i actitud finals.

Companys resumí: «El to general de la política del Govern no ha correspost als desitjos ni a les esperances del país. Ha fet coes meritories, ha procedit honradament, però la diversitat de tendències que ofereixen els homes que el componen els ha neutralitzat. No els podem censurar pel que han fet, sinó pel que han deixat de fer. Vist que el país en les darreres eleccions es ratificà en el seu sentit esquerrià, demanem un Govern d'esquerra, un Govern homogeni amb unitat d'acció i de propòsits perquè els postulats de la revolució no siguin defraudats. Per aquest motiu i no per cap altre, no votarem la confiança al Govern.»

Ortega i Gasset, repetí el mateix — insistim — remarcà la manca d'orientació i d'obra de conjunt; afirmà que s'havia limitat a resoldre o sortejar els problemes que li eren plantejats, però que no s'havia avançat a cap d'ells ni n'havia plantejat ell al país. Digué que ell votava la confiança al Govern, però que s'havia de succeir ell mateix, és a dir: que l Govern havia de rectificar.

Aplaudiments i visques, coronaren el parlament d'Ortega i Gasset. Aplaudiren els mateixos que s'havien sentit molestats pel parlament de Companys.

Diguem-ho més clar i més concret. Més que els arguments, més que els elogis i les crítiques interessava el vot. No ho censurem. Potser un canvi de Govern ofereix de moment certes dificultats. No és cas ara d'escatir-ho, però el que no es pot admetre és que la cobdícia pel vot de confiança es vulgui amagar sota la disfressa d'uns raonaments que no existeixen. Fet i fet ja sabem que els vots no es pesen, es compten.

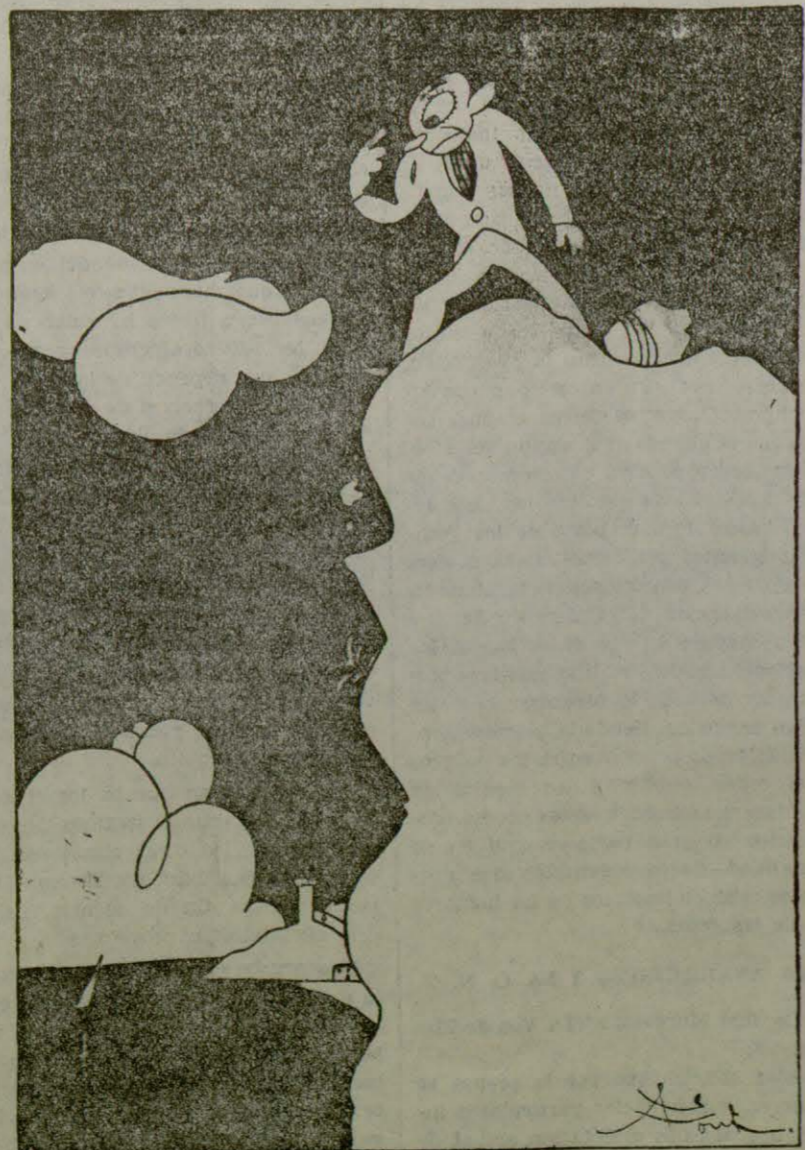
Greu falla del parlamentarisme és aquesta que permet arribar a admetre i aplaudir conclusions contràries a la llei del raonament i aixecar un savi que es produeix així, entre un chor d'alabances, mentre amb notòria injustícia omple de dietersis l'humil que es rendeix a la llei del raonament. Serà veritat que no hi ha res de més absurd que la lògica? L'acte més revolucionari de les Constitucions ha estat fins ara, aquest: guardar respecte a moltes lleis de la monarquia i de la dictadura i anar contra la llei de la lògica.

Ens queda encara l'esperança de que aquest Govern que ha volgut continuar fact quedar bé Ortega i Gasset, succeint-se a si mateix, és a dir, fent com si fossin uns altres, un altre Govern tal com condemnàvem nosaltres. No ens atrevim a dir que això sigui impossible. Quan un savi ho ha pogut demanar amb tot i conèixer-li les tares, deu ésser possible.

A. ARAGAY

Llegiu cada dia
L'OPINIÓ

L'ULTIM MONARQUIC per Font

—Després de la rebuda que els de Madrid han fet a Macià, ja no em queda cap esperança, i més val acabar-ho d'un cop.